

กรม ทรัพยากร น้ำ

ฉบับพิเศษ

จดหมายข่าวกรมทรัพยากรน้ำ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ตุลาคม 2560 – กันยายน 2561 / ปีที่ 9 ฉบับที่ 99

ISSN : 1906-540X

Appearance

บริหารจัดการน้ำสร้างสุข

Creator

ปลุกป่า สร้างฝาย กระจาย (น้ำ)
การเสริมสร้างความร่วมมือ
ในระบบลุ่มน้ำ

Water Is Life

รัฐให้เบ็ดไม่โต้ให้แค่ปลา
ประชาชนต้องอยู่ได้อย่างยั่งยืน

โครงการ ระบบกระจายน้ำ

ระบบกระจายน้ำ

เพื่อยกระดับรายได้ภาคการเกษตรครัวเรือน
ในพื้นที่เกษตรน้ำฝน

พื้นที่เกษตรน้ำฝน คือ พื้นที่ทำเกษตรที่ต้องพึ่งน้ำฝนเป็นหลักร่วมกับน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติ

มีเกษตรกร **13 ล้านครัวเรือน**
ในพื้นที่เกษตรน้ำฝน **87 ล้านไร่**
มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่า **32,000 บาทต่อปี**

ภายใน 3 ปี กรมทรัพยากรน้ำร่วมกับกระทรวงมหาดไทยมีแผน
พัฒนาระบบกระจายน้ำ และร่วมวางแผนการเพาะปลูก เพื่อยกระดับ
รายได้ภาคครัวเรือน **จำนวน 3,482 แห่ง** ซึ่งทำให้ประชาชน

85,600 ครัวเรือน ในพื้นที่ 2,693 ตำบล**มีรายได้**

มากกว่า 32,000 บาท/ปี พร้อมวางแผนขยายความสำเร็จ
ไปยังพื้นที่อื่นจนครบ **87 ล้านไร่ ภายในระยะเวลา 10 ปี**

ONLY FILL A GLASS OF
WATER HALF FULL,
YOU WILL LEARN TO
ALWAYS SEEK FOR
MORE KNOWLEDGE

จงเป็นน้ำครึ่งแก้วตลอดชีวิต
เพื่อเรียนรู้เพิ่มเติมตลอด

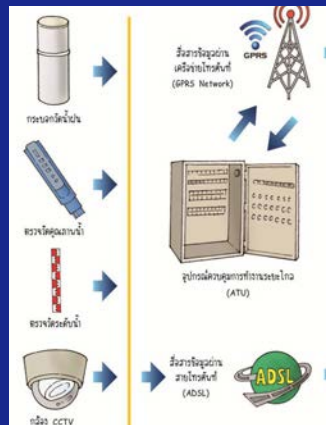
Communication 6

จิตอาสามุ่งพัฒนา
ช่วยสร้างคุณค่า
ถึงประชาชน

Knowledge 8

อาการป่วย
(ของ)โลก

Appearance 10

บริหารจัดการน้ำ
สร้างสุข

Creator 12

ปลูกป่า สร้างฝาย
กระจาย(น้ำ)
และเสริมสร้าง
ความร่วมมือในระดับลุ่มน้ำ

Water is Life 14

รัฐให้เบ็ดไม่ได้อีกแค่ปลา
ประชาชนต้องอยู่ได้
อย่างยั่งยืน

Inspiration 18

น้ำเปลี่ยน ชีวิตเปลี่ยน
ประชาชนมีสุข

Q & A 20

เข้าถึงระบบกระจายน้ำ
ได้ง่ายจริงหรือ

Sincerely 22

ใจทะเล

จดหมายข่าวกรมทรัพยากรน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
Call Center 0 2271 6000 www.dwr.go.th

ที่ปรึกษา

นายวรศานต์ อภัยพงษ์ อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ นายภาณุ ถาวรภิญโญ รองอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ และนายสมนึก สุขช่วย รองอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ

บรรณาธิการอำนวยการ

นายนิติ คุณผล ผู้อำนวยการกองสื่อสารพัฒนาการ

บรรณาธิการ

นายกิตติ จันทร์ส่อง ผู้อำนวยการส่วนสื่อสาร

กองบรรณาธิการ

นางสาวณิชากร ทอดกอบ นางสาวอารยา ยศมงคล นายธนาช บุญคล้าย นางสาวดาวิกา เสมาทอง นายจิรยุทธ ทองคำ
นางสาววริษา ดิยะไพรัช นายวิรัชชัย จารุเพ็ง นายฉลอง สังข์คำ นายชลสิทธิ์ ทองอุทัย นางสาวฐิตาพร ลีวโสสง
นายอรรถพล คงกระจำจ่าง นายชวลิต พันธุ์ศรี นางสาววรรณนุช สุริยะตุลลานนท์

จากใจ ชาวกรมทรัพยากรน้ำ

สวัสดีครับท่านผู้อ่านที่รักทุกท่าน...เห็นพวกเราหายไปไม่ใช่พวกเราชาวกรมทรัพยากรน้ำจะเลิกการติดต่อกับท่านผู้อ่านผ่านช่องทาง “จดหมายข่าวกรมทรัพยากรน้ำ” ไปเสียแล้วนะครับ...พวกเราเจียบหายไปเพื่อตั้งหลักในการปรับปรุงรูปแบบและเนื้อหาสาระของ “จดหมายข่าวกรมทรัพยากรน้ำ” ให้ทันสมัยเข้ากับยุคไทยแลนด์ 4.0 ซึ่งเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลนั่นเอง สิ่งแรกที่พวกเราเปลี่ยนไปก็คือ “จดหมายข่าวกรมทรัพยากรน้ำ” จะทดลองการเป็นสื่อดิจิทัลเต็มรูปแบบซึ่งผู้อ่านสามารถติดตามพวกเราผ่านเว็บไซต์ของกรมทรัพยากรน้ำ www.dwr.go.th หรือผ่านทางคิวอาร์โค้ด QR Code ดังนั้นเสียงสะท้อนจากท่านผู้อ่านทุกเสียงที่สะท้อนเรื่องราวต่างๆ เข้ามาจะเป็นข้อมูลสำคัญในการให้พวกเราได้ปรับปรุงการนำเสนอให้โดนใจท่านผู้อ่านนั่นเอง

การเริ่มก้าวเข้าสู่การเป็นนิตยสารออนไลน์หรือสื่อดิจิทัลนั้น พวกเราจะจัดทำเป็นฉบับพิเศษเดือนตุลาคม 2560 - กันยายน 2561 ซึ่งจะเป็นปี 9 ฉบับที่ 99 คอลัมน์ประจำต่างๆ ภายในเล่มจะประกอบไปด้วย

Communication : น้ำสื่อสาร
Knowledge : น้ำนารู้
Appearance : น้ำอวดของ
Creator : น้ำสรรค์สร้าง
Water is life : น้ำคือชีวิต
Inspiration : น้ำบันดาลใจ
Q & A : น้ำถามตอบ
Sincerly : น้ำใส่ใจจริง

จากการปรับโฉมใหม่ของพวกเราจึงอยากให้ท่านผู้อ่านได้ติดตามคอลัมน์ต่างๆ ว่าจะมีเนื้อหาสาระเป็นอย่างไรบ้าง และที่สำคัญอย่าลืมนะครับว่าคำแนะนำจากท่านผู้อ่านเป็นทั้งกำลังใจและแนวทางในการทำงานของพวกเราชาวกรมทรัพยากรน้ำนะครับ พวกเรารอคำแนะนำจากท่านอยู่นะครับ...

ติดต่อพวกเราหรือให้คำแนะนำต่างๆ ได้ที่ www.dwr.go.th พบกันใหม่ฉบับหน้านะครับ สวัสดีครับ

บรรณาธิการ

จิตอาสา มุ่งพัฒนา ช่วยสร้างคุณค่า ถึงประชาชน

เรื่อง : อารยา ยศมงคล ภาพ : จลอง สังกำ

โครงการจิตอาสา “เราทำความ ดี ด้วยหัวใจ” สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงห่วงใยและคำนึงถึงความอยู่ดีมีสุขของประชาชนเป็นสำคัญ และพระองค์มีพระราชปณิธานแน่วแน่ที่จะทำให้ประเทศชาติมั่นคงและประชาชนมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ด้วยมีพระราชประสงค์ที่จะสืบสาน รักษา และต่อยอดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และแนวพระราชดำริต่างๆ ในการบำบัดทุกข์และบำรุงสุขให้ประชาชนและพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า นอกจากนี้ยังทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้หน่วยราชการในพระองค์ หน่วยงานราชการต่างๆ และประชาชนผู้มีจิตอาสา ร่วมกันบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ในพื้นที่ต่างๆ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนและแก้ไขปัญหาให้แก่ประชาชน

จิตอาสาช่วยเก็บผักตบชวา แก้ปัญหาลำคลอง

โดย สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 1

www.dwr.go.th/news/2/news-2-0-59652

คลองสามวา จังหวัดลำปาง พื้นที่ที่ลำคลองมีปัญหาทั้งคุณภาพน้ำ และกลิ่นเหม็นอันเกิดมาจากการปกคลุมของผักตบชวา ที่ทำให้น้ำเน่าเสีย สัตว์น้ำตายเป็นจำนวนมาก กรมทรัพยากรน้ำ โดยสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 1 ร่วมกับ ส่วนราชการและจิตอาสาในพื้นที่ดำเนินการกำจัดผักตบชวาและพืชต่าง ๆ ที่เป็นปัญหา

หน่วยงานระดมกำลังพัฒนาทะเลบัวแดง

โดย สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 3

www.dwr.go.th/news/2/news-2-0-61197

ทะเลบัวแดงตั้งอยู่ในอำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี ถือเป็นอีกหนึ่ง แหล่งน้ำธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยพันธุ์ปลา พันธุ์นก และพืชน้ำจำนวนมาก โดยที่มาของชื่อนี้คือ ในช่วงเดือนธันวาคม – กุมภาพันธ์ ของทุกปีดอกบัว จะออกดอกสีชมพูสวยงาม ทำให้กลายเป็นสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้มาเยี่ยมชม แต่ด้วยทะเลบัวแดงมักมีวัชพืชขึ้นหลายครั้ง ส่งผลต่อการเดินเรือท่องเที่ยวในทะเลบัวแดง สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 3 ร่วมกับจังหวัดอุดรธานี สำนักงานโยธาธิการและผังเมือง ตำรวจภูธรจังหวัดอุดรธานี อำเภอกุมภวาปี เทศบาลตำบลเชียงแห และภาคเอกชน จัดกิจกรรมจิตอาสากำจัดวัชพืช เพื่อเปิดช่องการเดินเรือท่องเที่ยวทะเลบัวแดงและ แจกจ่ายน้ำดื่มจำนวน 1,000 ขวด แก่ผู้ร่วมกิจกรรม ณ ท่าเรือเชียงแหตำบลเชียงแห อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี

พัฒนาลำห้วยโกรกต่อแรงใจชาวบ้าน

โดย สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 5

www.dwr.go.th/news/2/news-2-0-61112

สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 5 ร่วมกับส่วนราชการอำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา มาทำการขุดลอกคลองหนองเพนิก ซึ่งเป็นแหล่งน้ำเดิมของหมู่บ้านให้สามารถกักเก็บน้ำได้มากขึ้น มีน้ำสำหรับผลิตประปา อีกทั้งดำเนินการซ่อมแซมและพัฒนาฝาย ต้นน้ำในลำห้วยโกรกให้สามารถชะลอน้ำสร้างความชุ่มชื้น และกักเก็บน้ำเพื่อใช้ประโยชน์ต่อไป

อาการป่วย(ของ)โลก

เรื่อง : อรรถพล คงกระจำ

ภาพ : www.thestandard.com

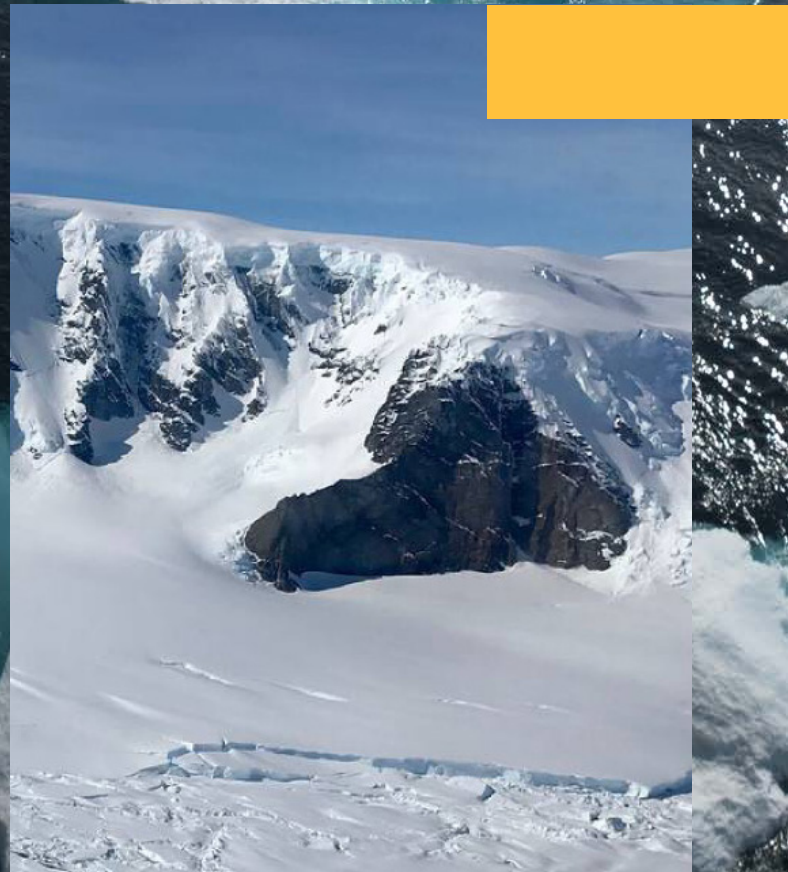
อดีตที่ผ่านมาถึงปัจจุบันเราต้องเผชิญกับปัญหาโลกร้อนอย่างต่อเนื่อง จนดูเหมือนว่าโลกเราจะมีโรคประจำตัวไปแล้ว ‘โรคร้อน’ โดยที่ปัจจัยการเกิดของโรคนั้นมาจากธรรมชาติและตัวมนุษย์เอง และที่เห็นได้ชัดว่าอาการป่วยของโลก หลักๆ แล้วเกิดขึ้นจากน้ำมือของเราทั้งหลาย ซึ่งที่ผ่านมาจะเห็นได้จากการรณรงค์ลดโลกร้อน ทำกิจกรรมนั้นโน่นนี้เพื่อโลก และยังไม่พอต่อนี้อาการป่วยของโลกยังจะบอกอีกว่า “ระดับน้ำทะเลอาจเพิ่มกว่า 2 ฟุตภายในปี 2100”

THE STANDARD สำนักข่าวที่น่าเสนอข้อมูลข่าวสารในแนวทางสร้างสรรค์ รายงานว่า วารสาร Proceedings of the National Academy of Sciences หรือ PNAS เผยผลการศึกษาของคณะนักวิจัย นำโดย ศาสตราจารย์สตีฟ เนรมแห่งภาควิชาวิศวกรรมการบินและอวกาศ มหาวิทยาลัยโคโลราโด โบโลเดอร์ ซึ่งอาศัยข้อมูลจากดาวเทียม TOPEX ย้อนหลังไปจนถึงปี 1993 เพื่อวิเคราะห์ระดับน้ำในมหาสมุทรทั่วโลก โดยพบว่าระดับน้ำในมหาสมุทรเพิ่มขึ้น 7 เซนติเมตรในช่วง 25 ปีที่ผ่านมา หรือเฉลี่ย 3 มิลลิเมตรต่อปี

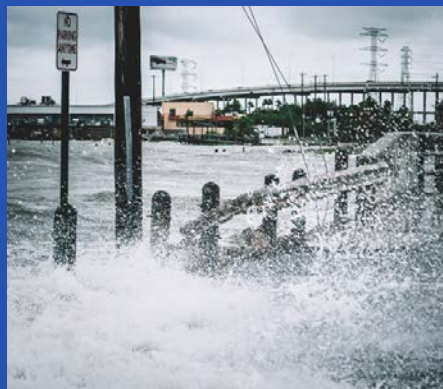
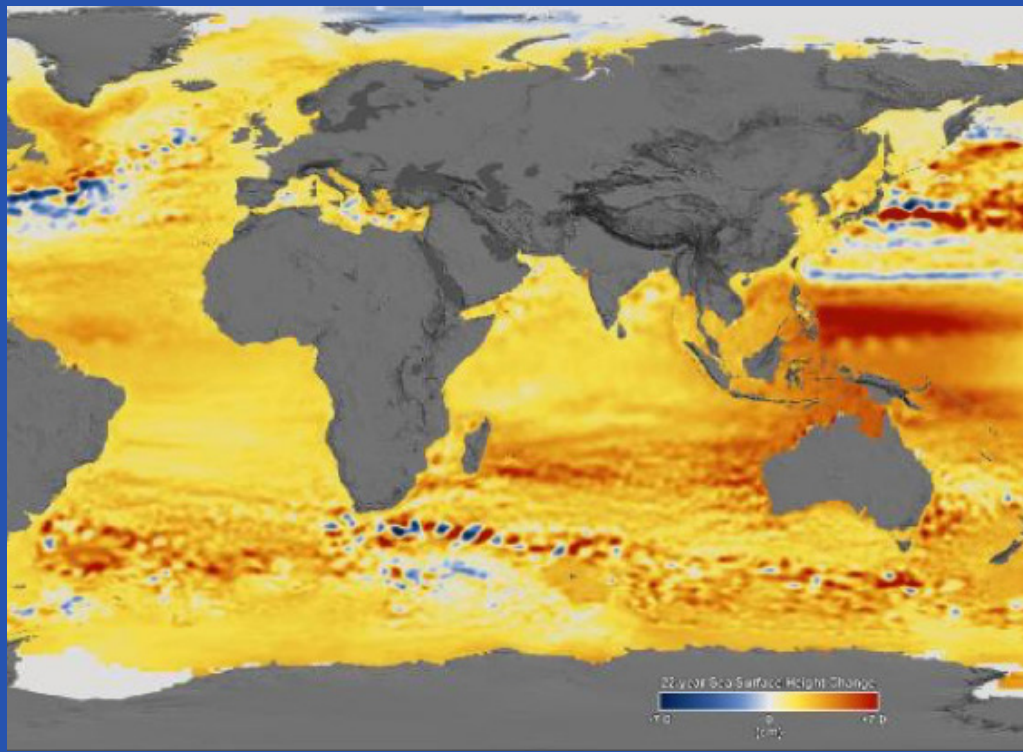
อย่างไรก็ตามคณะนักวิจัยระบุว่าตัวเลขดังกล่าวไม่ใช่อัตราคงที่ โดยระดับน้ำอาจเพิ่มสูงกว่าค่าเฉลี่ยหลังจากนี้ หรือเพิ่มขึ้นอีก 0.08 มิลลิเมตรทุกๆ 1 ปี ด้วยปัจจัยเร่งจากก๊าซเรือนกระจกที่ถูกปล่อยจากภาคอุตสาหกรรมและภาคครัวเรือนทั่วโลก ซึ่งทำให้ปัญหาโลกร้อนทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น

ทีมวิจัยของศาสตราจารย์เนรมยังดูข้อมูลจากดาวเทียม Gravity Recovery and Climate Experiment (GRACE) ขององค์การนาซาและศูนย์อวกาศเยอรมนี ซึ่งติดตามการเปลี่ยนแปลงของสนามโน้มถ่วงเพื่อวิเคราะห์การเพิ่มขึ้นของระดับน้ำทะเล โดยคณะวิจัยพบว่า

การละลายของธารน้ำแข็งในกรีนแลนด์และแอนตาร์กติกาทำให้ระดับน้ำเพิ่มขึ้น 0.02 และ 0.03 มิลลิเมตรตามลำดับในทุกๆ ปี

ศาสตราจารย์เนรมเตือนว่า วิกฤตธารน้ำแข็งในกรีนแลนด์และแอนตาร์กติกาจะกลายเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ระดับน้ำในมหาสมุทรเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว และอาจส่งผลให้ระดับน้ำโดยรวมเพิ่มขึ้นถึง 65 เซนติเมตร ภายในปี 2100 หากคำนวณจากฐานตัวเลขคงที่ในช่วง 25 ปีที่ผ่านมา

ผลการวิจัยของทีมเนรม ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาก่อนหน้านี้ โดยองค์กร Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) เคยคาดคะเนไว้ว่าระดับน้ำทะเลอาจเพิ่มสูงขึ้นระหว่าง 52-98 เซนติเมตร ภายในปี 2100 หากยังไม่มีมาตรการลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั่วโลก

ศาสตราจารย์จอห์น เชิร์ช แห่งศูนย์วิจัยการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศ มหาวิทยาลัยนิวเซาท์เวลส์ (UNSW) ซึ่งเป็นหนึ่งในผู้จัดทำรายงานของ IPCC กล่าวว่า ผลการศึกษาชิ้นใหม่นี้มีความสำคัญอย่างมาก และเป็นเครื่องยืนยันว่าระดับน้ำทะเลกำลังเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว

จากการรายงานเรื่องโลกทุกวันนี้ของเราจะเข้าสู่ภาวะโลกร้อนที่หนักขึ้นเรื่อยๆ ถ้าเรายังไม่รับรู้ ไม่สนใจ หรือปล่อยปละละเลยเรื่องใกล้ตัว ไม่นานก็ส่งผลถึง เราจะรอรักษาในวันที่สายเกินไปหรือ ในเมื่อรู้ว่าอากาศไม่ค่อยสู้ดี และถ้าวันนั้นมาถึงจริงๆ คนรุ่นต่อไปจะอยู่อย่างไรรักกัน?

ขอบคุณข้อมูลจากสำนักข่าว THE STANDARD ที่ได้รายงานข่าวสารที่มีสาระความรู้ที่ดี

IN FOCUS

เกิดรอยแยกขนาดใหญ่บนน้ำแข็งที่ทวีปแอนตาร์กติกา ที่มีชื่อว่า Larsen C ซึ่งมีพื้นที่ 6,400 ตารางกิโลเมตร หรือมากกว่า กับพื้นที่ของรัฐเดลาแวร์ในสหรัฐอเมริกา ซึ่งหากรอยแยกแตกออกมาจะส่งผลให้น้ำแข็งลอยออกสู่มหาสมุทรและระดับน้ำทะเลจะสูงขึ้น

น้ำแข็งที่ขั้วโลกเหนือมีพื้นที่น้อยกว่าค่าเฉลี่ยในรอบ 30 ปี เกือบ 2 ล้านตารางกิโลเมตร เนื่องจากอุณหภูมิที่สูงขึ้น ส่วนขั้วโลกใต้น้ำแข็งลดลงต่ำสุดเป็นประวัติการณ์ พื้นที่น้ำแข็งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยถึง 1.8 ล้านตารางกิโลเมตร และยิ่งน้อยกว่าค่าต่ำสุดเมื่อ 20 ปี ก่อนถึง 1 ล้านตารางกิโลเมตร!

ผลการวิจัยพบว่า แหล่งน้ำบนผิวโลกกว่า 90,000 ตารางกิโลเมตร เหือดแห้งไปทีมน้ำตกคือ พื้นที่กว่า 70% ของแหล่งน้ำจืดที่แห้งไปนั้นอยู่ในตะวันออกกลางและเอเชียกลางซึ่งอาจก่อให้เกิดภัยแล้งมากขึ้น

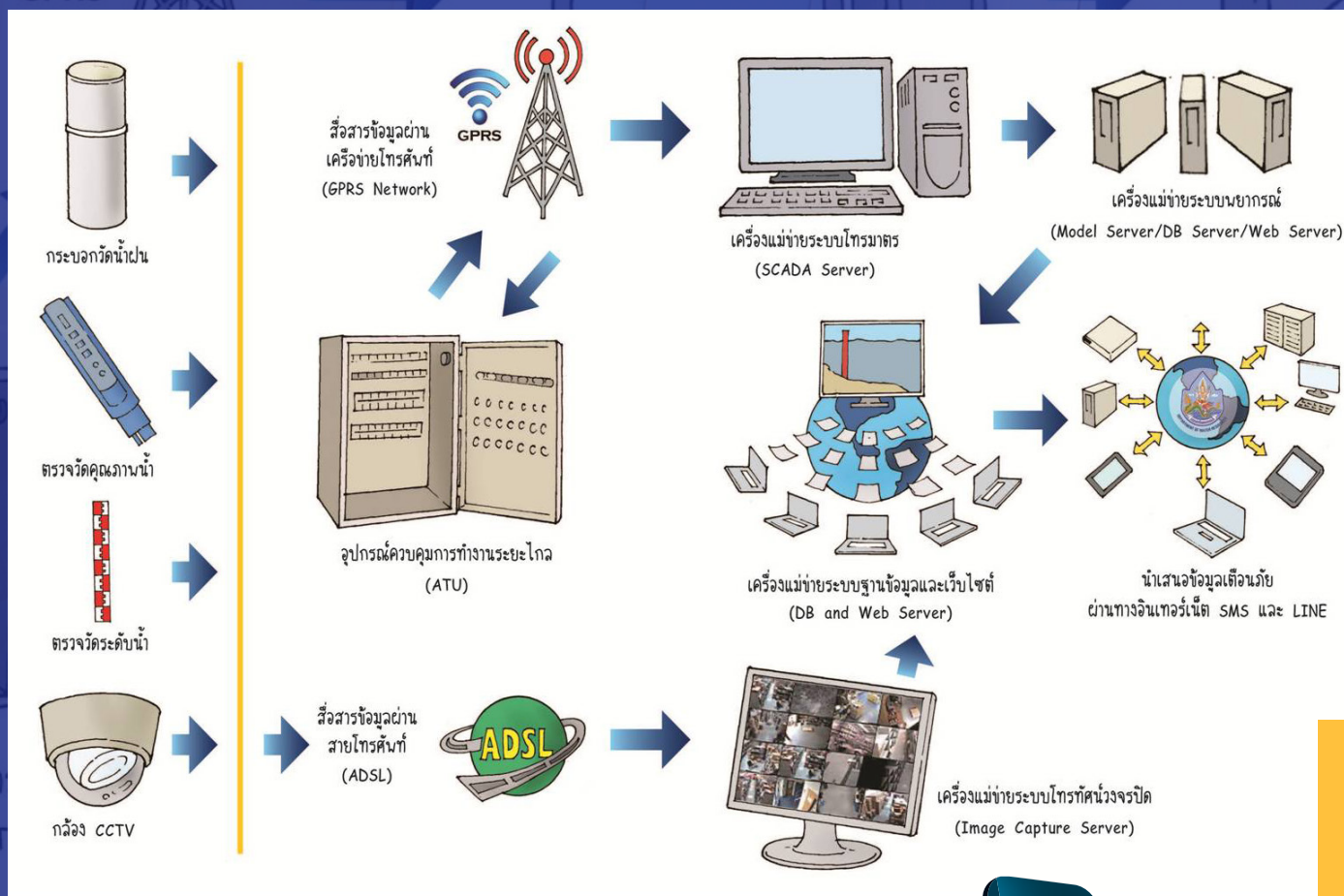

บริหารจัดการน้ำสร้างสุข

ตอน นวัตกรรมใหม่ QR code เพื่อการติดตามสถานการณ์น้ำ

เรื่อง : ศูนย์ป้องกันวิกฤตน้ำ ภาพ : ศูนย์ป้องกันวิกฤตน้ำ

ปัจจุบันเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนสำคัญให้ชีวิตดำเนินต่อไปอย่างง่ายดายและรวดเร็ว ทุกคนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างแม่นยำ มีประสิทธิภาพ เช่นเดียวกันกับการติดตามสถานการณ์น้ำผ่านระบบ QR code ซึ่งจะทำให้การประมวลผลการตรวจวัดสภาพน้ำในพื้นที่ต่างๆ โดยการบันทึกข้อมูลแบบ Realtime ผ่านระบบทางไกลอัตโนมัติ หรือ TELEMETERING

QR Code คืออะไร?

สัญลักษณ์สี่เหลี่ยมที่เริ่มเห็นแพร่หลายในบ้านเรามากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นจากหนังสือพิมพ์หรือนิตยสาร เรียกว่า QR Code ย่อมาจาก Quick Response เป็นบาร์โค้ด 2 มิติ ที่มีต้นกำเนิดมาจากประเทศญี่ปุ่น โดยบริษัท Denso-Wave ตั้งแต่ปี 1994 คุณสมบัติของ QR code คือ เป็นสัญลักษณ์แทนข้อมูลต่างๆ ที่มีการตอบสนองที่รวดเร็ว ซึ่งส่วนใหญ่จะนำมาใช้กับสินค้า สื่อโฆษณาต่างๆ เพื่อให้ข้อมูลเพิ่มเติมหรือจะเป็น URL เว็บไซต์ เมื่อนำกล้องของ

โทรศัพท์มือถือไปถ่าย QR Code ก็จะเข้าสู่เว็บไซต์ได้ทันที โดยไม่ต้องเสียเวลาพิมพ์ เราสามารถอ่าน QR Code ได้อย่างง่ายดายโดยใช้โทรศัพท์มือถือที่มีกล้องถ่ายรูป และมีโปรแกรมที่เรียกว่า QR Code reader ติดตั้งอยู่ในเครื่องโทรศัพท์
ขอบคุณข้อมูลจาก www.marketingoops.com

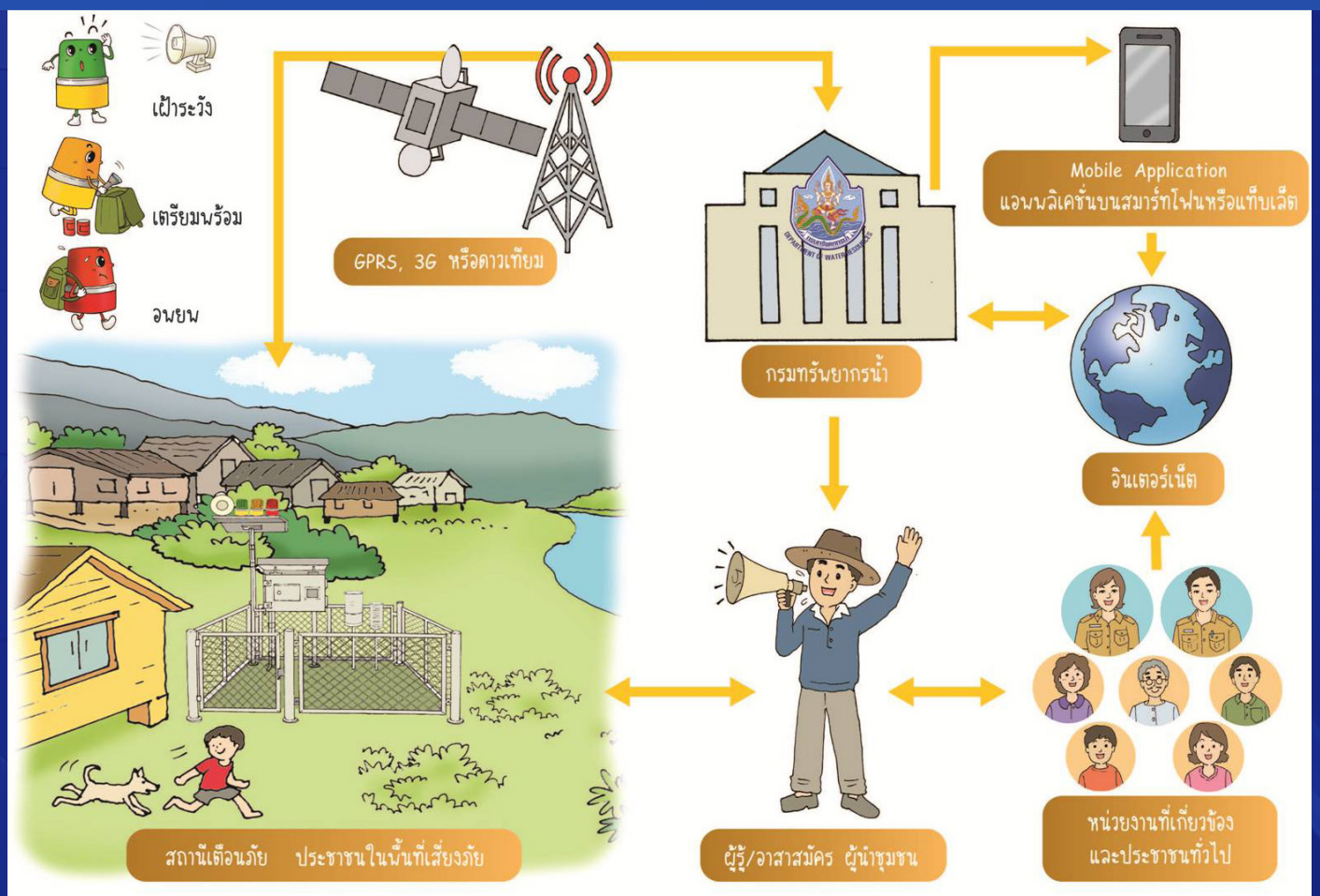

ระบบตรวจสอบสภาพน้ำทางไกลอัตโนมัติ TELEMETERING SYSTEM

ระบบตรวจวัดสภาพน้ำทางไกลอัตโนมัติ (Telemetry) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการติดตาม เฝ้าระวัง พยากรณ์ และเตือนภัยสถานการณ์น้ำ ทั้งในด้านน้ำท่วม น้ำแล้ง และคุณภาพน้ำ รวมทั้งใช้เพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่มีประสิทธิภาพ โดยระบบฯ จะตรวจวัดข้อมูลด้านอุตุ-อุทกวิทยา คือ ข้อมูลปริมาณฝน ระดับน้ำ และคุณภาพน้ำ ที่ใช้ในการติดตามสถานการณ์น้ำแบบอัตโนมัติตามช่วงเวลาที่กำหนด (Time Mode System) และ/หรือ ตามสถานะที่กำหนด (Event Mode System) พร้อมทั้งจัดเก็บข้อมูลในระบบฐานข้อมูลที่จัดเตรียมไว้ (Real Time Data Collection) ทันที เพื่อให้สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์และคาดการณ์สถานการณ์น้ำได้อย่างทันทั่วทั้ง โดยมีการนำแบบจำลองคณิตศาสตร์มาใช้ในการจำลองสภาพทางชลศาสตร์ และประยุกต์ใช้งานเพื่อการบริหารจัดการน้ำ เฝ้าระวัง พยากรณ์สถานการณ์น้ำ และเตือนภัย รวมถึงการเสนอแนะทางเลือก (scenarios) ในการแก้ไขปัญหาวิกฤตน้ำ ระบบส่งสัญญาณด้วยภาพจากกล้อง CCTV อยู่ภายใต้การดำเนินงานของศูนย์ป้องกันวิกฤตน้ำ กรมทรัพยากรน้ำ ถูกติดตั้ง

จำนวน 43 สถานี อยู่กระจายทั่วภูมิภาคของประเทศไทยสามารถใช้ในการติดตามและเฝ้าระวังสถานการณ์น้ำแบบ Realtime ได้ตลอด 24 ชม.

ปลูกป่า สร้างฝาย กระจาย(น้ำ) การเสริมสร้างความร่วมมือ ในระบบลุ่มน้ำ

เรื่อง : จิตาพร สิวโรสง

ภาพ : ธนชาติ บุญคล้าย ธวัชชัย จารุเพ็ญ

การที่จะมีน้ำใช้อย่างยั่งยืนนั้น ต้องเริ่มจากการดูแลรักษาพื้นที่ “ป่าต้นน้ำ” เสียก่อน เพราะพื้นที่ต้นน้ำส่วนมากก็จะมาจากป่าเป็นส่วนใหญ่ อย่างพื้นที่ทางภาคเหนือของประเทศไทยที่มีป่าก็จะมีน้ำ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการดูแล รักษา อนุรักษ์ และเพิ่มพื้นที่ของป่าให้เพิ่มมากขึ้น เพราะนั่นหมายถึงการที่เราจะมีทรัพยากรน้ำเพิ่มมากขึ้นเช่นกัน

เมื่อมีป่าต้นน้ำแล้ว สิ่งที่เราควรทำต่อจากป่านั้นก็คือ “ฝายชะลอน้ำ” เพราะมีความสำคัญไม่แพ้กัน ฝายชะลอน้ำมีประโยชน์หลายอย่าง ทั้งในส่วนของ การกักตะกอนดินไม่ให้ไหลลงไปที่บ่อในลำน้ำตอนล่างหากเป็นช่องน้ำไหลแรงก็จะชะลอการไหลของน้ำให้ช้าลงได้ นอกจากนี้ยังเป็นการอนุรักษ์ดินและแหล่งน้ำได้ด้วย

ด้วยการเล็งเห็นถึงประโยชน์ของป่าต้นน้ำและฝายชะลอน้ำนั้น กรมทรัพยากรน้ำ โดยสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 1 จึงได้มีการจัดกิจกรรมทั้งการปลูกป่า และการสร้างฝายชะลอน้ำจากวัสดุธรรมชาติขึ้น เพื่อเป็นการเพิ่มพื้นที่ป่าอันเป็นต้นกำเนิดของสายน้ำและเพื่อเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรดินรวมถึงการอนุรักษ์แหล่งน้ำด้วย ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวได้จัดขึ้นในบริเวณพื้นที่อ่างเก็บน้ำห้วยก้อด ตำบลร่องเคาะ อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง ในช่วงต้นเดือนที่ผ่านมา ทั้งนี้ก็เพื่อเป็นการปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติฯ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ (ในรัชกาลที่ 9) เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา 12 สิงหาคม 2560 นั่นเอง

ที่ผ่านมากรมทรัพยากรน้ำได้ดำเนินการโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำหลายแห่งทั่วประเทศ ทำให้ประชาชนมีทรัพยากรน้ำใช้เพื่ออุปโภค บริโภค รวมไปถึงน้ำเพื่อการเกษตร แต่ทั้งนี้ในหลายพื้นที่ก็ยังมียังมีน้ำใช้ไม่เพียงพอ เนื่องจากว่าน้ำยังเข้าไปไม่ถึงพื้นที่ ดังนั้นทางกรมทรัพยากรน้ำจึงได้มีโครงการ

สร้างระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อส่งน้ำไปยังพื้นที่ของประชาชนที่ยังขาดแคลนน้ำหรือน้ำยังเข้าไปไม่ถึง เช่นในพื้นที่ตำบลเวียงตาล อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง ที่แต่ก่อนนั้นขาดแคลนทั้งน้ำอุปโภค บริโภค และน้ำเพื่อการเกษตร เพราะแหล่งน้ำเดิมกักเก็บน้ำได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ แต่ขณะนี้ได้มีการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำให้มีประสิทธิภาพในการกักเก็บอย่างเต็มประสิทธิภาพรวมถึงการส่งเสริมให้มีโครงการอ่างเก็บน้ำหมู่บ้านอีกด้วย เพื่อที่จะให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีน้ำใช้อย่างทั่วถึงจึงได้มีการเพิ่มโครงการระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ในบริเวณอ่างเก็บน้ำหมู่บ้าน ทำให้ประชาชนในพื้นที่ได้รับประโยชน์ทั้งในเรื่องของการมีน้ำไว้ใช้สำหรับอุปโภค บริโภค และมีน้ำใช้ในภาคเกษตร ทำให้ประชาชนในพื้นที่มีอาชีพ และมีรายได้เพิ่มขึ้นจากแต่ก่อน เพราะมีน้ำใช้อย่างเพียงพอ

นอกจากจะมีโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟู โครงการระบบกระจายน้ำ โครงการระบบเตือนภัยน้ำหลาก – ดินถล่มแล้วยังมีอีกหลายภารกิจของกรมทรัพยากรน้ำที่ได้ดำเนินงานเพื่อนำไปสู่การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำให้เกิดความยั่งยืน

อย่างเช่น โครงการการสร้างเครือข่ายชุมชนในระบบลุ่มน้ำวังโดนด ซึ่งเป็นการให้ประชาชนในระบบลุ่มน้ำมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น หรือเสนอแนะถึงแนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ ตลอดจนปลายน้ำ เรียกได้ว่าเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐและภาคประชาชน จากการสร้างเครือข่ายชุมชนนั้นทำให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชน ไม่ว่าจะเป็นในส่วนของประชาชนได้ใช้สิทธิ์ของตนเองในการกำหนดแนวทางการบริหารจัดการน้ำ ทำให้เกิดความสามัคคีของประชาชนในชุมชน ทำให้มีการวางแผนกำหนดแนวทางการใช้น้ำ และที่สำคัญมีน้ำไว้ใช้ในการทำสวนผลไม้

เครือข่ายชุมชนลุ่มน้ำวังโดนดนั้นเป็นเครือข่ายชุมชนที่อยู่ในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี ซึ่งก็เป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่า จังหวัดจันทบุรีเป็นจังหวัดที่มีผลไม้หลากหลายชนิด เช่นทุเรียน มังคุด เงาะ ลองกอง สละ ลำไย ฯ เท่านั้นยังไม่พอยังมีการส่งออกไปยังหลายประเทศอย่างเช่น ประเทศจีนและประเทศไต้หวัน อีกหลายประเทศ ซึ่งผลไม้ต่างๆ เหล่านี้ต้องอาศัยน้ำในการยีนต้นและผลิดอกออกผล ดังนั้นทรัพยากรน้ำจึงถือว่ามีมีความสำคัญมากต่อชาวสวนผลไม้ในจังหวัดจันทบุรีและเพื่อ

ทำให้การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำมีประสิทธิภาพ รวมถึงประชาชนได้มีส่วนร่วม ในการเสนอแนวคิดร่วมกันภายในชุมชน และมีการดำเนินงานร่วมกันกับหน่วยงานราชการ ด้วยเหตุนี้ กรมทรัพยากรน้ำได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของ เครือข่ายชุมชน จึงได้มีโครงการเครือข่ายชุมชนขึ้น และเครือข่ายชุมชนลุ่มน้ำวังโดนด ก็เป็นหนึ่งในเครือข่ายลุ่มน้ำชุมชน จากหลายๆ เครือข่ายลุ่มน้ำ ดังที่คุณไวภูณัฐ เทียนทอง เลขานุการคณะกรรมการลุ่มน้ำวังโดนดได้กล่าวว่า “...ที่แห่งนี้ได้รับน้ำมาจากลุ่มน้ำวังโดนด ซึ่งลุ่มน้ำนี้มี 2 หน่วยงานเข้ามาดูแล ทั้งกรมชลประทานและกรมทรัพยากรน้ำ โดยกรมทรัพยากรน้ำจะสนับสนุนการรวมกลุ่มของเครือข่ายลุ่มน้ำที่เข้มแข็ง ลุ่มน้ำวังโดนดนี้จึงถือเป็นหัวใจสำคัญและตอนนี้เราก็บริหารจัดการที่นี่ได้ดี...”

Water is Life : น้ำคือชีวิต

โครงการ
ระบบกระจายน้ำ

รัฐให้เปิด
ไม่ได้ให้แค่ปลา
ประชาชนต้องอยู่ได้อย่างยั่งยืน

เรื่อง : อารยา ยศมงคล
ภาพ : ธวัชชัย จารุเพ็ง จลอง สังกำ

คำถามง่ายๆ ที่ทุกคนก็ตอบได้ แต่แน่นอนว่าคำตอบเหล่านั้นล้วนแตกต่างกัน บ้างนึกถึงการเดินไปตลาดแล้วเลือกซื้อปลาที่แหวกว่ายด้วยความทุนทुरายจากแผง บ้างมุ่งหน้าไปหาพ่อค้าปลาเพื่อหวังต้องการปลาที่ดีที่สุด บ้างเลือกที่จะถืออุปกรณ์ไม่ว่าจะเป็นแห อวน หรือกระชังเบ็ด (อุปกรณ์สำหรับคนรุ่นใหม่) แต่ไม่ว่าจะวิธีใดผลลัพธ์ก็คือสิ่งเดียวกัน นั่นคือ “ปลา”

แล้วถ้าวันใดตรงกับวันพระเขาไม่ฆ่าปลา แล้วถ้าวันใดมรสุมเข้าชาวประมงไม่ออกเรือ แล้วถ้าวันนั้นคุณต้องการปลา คุณจะอย่างไร ?

การถืออุปกรณ์เพื่อออกหาปลาเอง คงจะเป็นคำตอบที่ดีที่สุด ไม่ว่าจะฤดูกาลใด สภาพอากาศเป็นเช่นไร เราก็สามารถหาปลาได้ เพราะความสามารถในการใช้เครื่องมือที่มีอยู่หาปลานั้นเอง หากเปรียบปลาเป็นน้ำที่ประชาชนต้องการ เครื่องมือที่ใช้หาปลาคงจะเป็นโครงการต่างๆ ที่รัฐบาลสร้างไว้ เพื่อให้ประชาชนได้มีน้ำใช้อย่างยั่งยืน

“เราไม่ควรให้ปลาแก่เขา แต่ควรจะให้เบ็ดตกปลา และสอนให้รู้จักวิธีตกปลาจะดีกว่า”

หนึ่งคำสอนของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ที่ทรงมีพระราชดำรัสไว้ เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2541 ถูกหยิบยกมาเป็นหลักในการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในหลายภาคส่วน การมุ่งมั่นให้ประชาชนสามารถอยู่ได้ด้วยพึ่งพาตนเอง มีอาชีพที่มั่นคง ประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม สถานการณ์และสภาพแวดล้อมของตน ที่มีให้ได้

ถึงแม้วิธีการสอนตกปลาจะได้ปลามากกว่าการมอบปลาให้ ขึ้นกับความชำนาญ ทักษะ และความอดทนของแต่ละคน แต่ปลาที่ได้นั้นจะมาพร้อมความยั่งยืน หากมองจุดนี้ก็ต้องบอกเลยว่าคุ้มค่า!

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยกรมทรัพยากรน้ำ ดำเนินการสร้างโครงการระบบกระจายน้ำ ตามนโยบายรัฐบาลที่ต้องการให้ประชาชนมีน้ำใช้เพื่อการอุปโภคบริโภค หรือเพื่อการเกษตรอย่างเพียงพอ เพราะไม่ใช่ทุกพื้นที่ที่จะได้รับน้ำจากแหล่งน้ำ แต่ยังมีอีกไม่น้อยเลยที่ต้องอาศัยน้ำจากระบบกระจายน้ำนี้

กรมทรัพยากรน้ำดำเนินการก่อสร้างระบบกระจายน้ำมาตั้งแต่ปี 2557 โดยตั้งแต่ปี 2557 – 2560 (ปัจจุบัน) มีโครงการระบบกระจายน้ำที่สร้างแล้วเสร็จกว่า 256 โครงการ ซึ่งได้ปริมาณน้ำ 60 ล้าน ลูกบาศก์เมตร ประชาชนได้รับประโยชน์ 14,864 ครัวเรือน และพื้นที่ที่ได้รับประโยชน์ 36,586 ไร่ และในปี 2561 กรมทรัพยากรน้ำมีแผนดำเนินการเพิ่มเติมอีก 24 โครงการ คาดว่าจะได้ปริมาณน้ำ 26 ล้านลูกบาศก์เมตร

ประชาชนได้รับประโยชน์ 37,452 ครัวเรือน และพื้นที่ที่ได้รับประโยชน์ 10,650 ไร่ นอกจากนี้ในปี 2562 กรมทรัพยากรน้ำ ยังมีแผนดำเนินการเพิ่มเติมอีก 54 โครงการ คาดว่าจะได้ปริมาณน้ำ 34 ล้านลูกบาศก์เมตร ประชาชนได้รับประโยชน์ 58,233 ครัวเรือน และพื้นที่ที่ได้รับประโยชน์ 16,370 ไร่

ไม่ใช่แค่โครงการระบบกระจายน้ำ รัฐยังให้มากกว่านั้นเมื่อโครงการระบบกระจายน้ำในแต่ละพื้นที่แล้วเสร็จ กรมทรัพยากรน้ำจะทำการส่งมอบโครงการให้ท้องถิ่นดูแล มีเจ้าหน้าที่สอนระบบการใช้งาน การดูแลรักษา รวมถึงการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำให้กับประชาชนในพื้นที่ ซึ่งการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำนี้จะช่วยให้ประชาชนในพื้นที่มีบทบาทเป็นเจ้าของโครงการในฐานะของทั้งผู้ใช้งานและผู้ดูแลรักษาจนเกิดเป็นชุมชนเข้มแข็ง มีการประชุม

พูดคุย แลกเปลี่ยนวิธีการ นำมาซึ่งการมีประสิทธิภาพของการดำเนินงานให้ประชาชนในชุมชนอยู่ได้ด้วยตนเอง ไม่ต้องรอคอยการสนับสนุน หรือการพึ่งพากรมทรัพยากรน้ำหรือหน่วยงานภาครัฐเพียงอย่างเดียว เพราะเรายังคงเชื่อในพลังที่มีในตัวของคน

โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยแก้ว พร้อมระบบส่งน้ำ

หนึ่งใน 256 โครงการ ที่กรมทรัพยากรน้ำดำเนินการพัฒนาแหล่งน้ำและสร้างระบบส่งน้ำถึงประชาชนได้สำเร็จ จากเดิมประชาชนหมู่บ้านร่มโพธิ์ทอง ตำบลแม่แฝก อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ กว่า 4,000 ชีวิต ไม่สามารถทำการเกษตรได้ เนื่องจากการขาดแคลนน้ำเพราะพื้นที่ของดอนอยู่บนพื้นที่สูง ระบบชลประทาน

เข้าไม่ถึง สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 1 เข้าดำเนินการสร้างอ่างเก็บน้ำและระบบส่งน้ำที่สามารถกักเก็บได้มากถึง 2,180,000 ลูกบาศก์เมตร ส่งน้ำได้ระยะความยาวกว่า 12 กิโลเมตร พร้อมเข้าเผยแพร่ความรู้ให้ชาวบ้านในพื้นที่จนพวกเขาเข้มแข็งจากการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ ทำให้ชีวิตเขามีความสุขมีรายได้เพิ่มขึ้นจากเดิมที่หลักหมื่นเพิ่มขึ้นเป็นหลักแสน และบางครอบครัวเพิ่มเป็นหลักล้าน พื้นที่เกษตรได้รับประโยชน์กว่า 5,000 ไร่ และนอกจากนี้โครงการดังกล่าวยังมีแผนสร้างระบบส่งน้ำเพิ่มเติมความยาว 6 กิโลเมตร ในปี 2562

โครงการระบบกระจายน้ำ สระโนนแดง

แหล่งน้ำสระโนนแดงเป็นแหล่งน้ำดิบเพื่อการอุปโภคบริโภคและเกษตรกรรมของราษฎรในพื้นที่บ้านดอนยาวน้อย ตำบลวังหิน อำเภอโนนแดง จังหวัดนครราชสีมา มีปริมาณกักเก็บน้ำมากพอที่จะติดตั้งระบบกระจายน้ำเพื่อให้ราษฎรบริเวณใกล้เคียงได้รับประโยชน์จากแหล่งน้ำดังกล่าว เพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างบูรณาการและเพิ่มประสิทธิผล องค์การบริหารส่วนตำบลคูขาด จึงขอรับสนับสนุนงบประมาณเพื่อก่อสร้างระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อให้ราษฎรในพื้นที่และบริเวณใกล้เคียงได้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร และเพื่อบรรเทาภัยแล้งและป้องกันปัญหาอุทกภัย

กรมทรัพยากรน้ำโดยสำนักงานทรัพยากรน้ำภาค 5 ดำเนินการติดตั้งระบบกระจายน้ำ ด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ ทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์กว่า 80 ครัวเรือน มีพื้นที่

เกษตรได้ประโยชน์ 50 ไร่ ประชาชนมีน้ำใช้ตลอดปี อยู่ได้ด้วยความมั่นคงในชีวิตมีการบริหารจัดการน้ำที่สมดุลเหมือนมีเบ็ดอยู่ในมือ จึงไม่ต้องกลัวเลยว่าจากนี้จะได้ปลาอย่างไร เพราะตราบไคที่รู้วิธีการตกปลาโดยมีอุปกรณ์คือเบ็ดที่รัฐจัดหาไว้ให้แน่นอนว่าจะสามารถหาปลาได้ทุกครั้งที่ต้องการ

น้ำเปลี่ยน ชีวิตเปลี่ยน ประชาชนมีสุข

เรื่อง : อารยา ยศมงคล ภาพ : จลอง สังคำ

กรมทรัพยากรน้ำดำเนินงานโครงการระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ ลำห้วยพระยาพายเรือ หมู่ที่ 2 และ 7 ตำบลกลอนโค อำเภอน้ำขุ่น จังหวัดกาญจนบุรี เป็นโครงการก่อสร้างระบบกระจายน้ำด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ ขนาดไม่น้อยกว่า 100 ลบ.ม./วัน วางท่อส่งน้ำด้วยท่อ PVC สามารถบรรเทาและแก้ไขปัญหาภัยแล้ง สนับสนุนน้ำต้นทุนในการผลิตน้ำอุปโภค บริโภค และส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพืชเศรษฐกิจใช้น้ำน้อย มีพื้นที่รับประโยชน์ 49 ไร่ ครอบคลุม 9 ครัวเรือน ประชาชนมีรายได้เฉลี่ยเพิ่มขึ้น 45,000 บาท/ไร่ / รอบอายุพืช

มีความสำเร็จ มีเงินออม ไม่เป็นหนี้

"...บ้านผมได้ใช้น้ำจากโครงการนี้โดยตรง ทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายได้เยอะเลย เพราะมีน้ำพอ พืชผักผมถึงโต ผมปลูกพืชหลายชนิด จนทำให้ผมส่งลูกเรียนจบปริญญา..."

สุนัย ชะเอม
เกษตรกรผู้ใช้น้ำ

ลดต้นทุน มีเงินเก็บ

"...แต่ก่อนเราต้องเสียด่าน้ำมันแต่พอมีโครงการนี้ขึ้นมา
เราก็ลดต้นทุนได้ ปีนี้ลดต้นทุนได้ประมาณ 16,000 บาท
ซึ่งเงินนี้เราก็จะเป็นเงินเก็บชีวิตเราก็เปลี่ยน ชีวิตก็ดีขึ้น..."

วาสนา กลิ่นหอม

เกษตรกร ต.กลอนโคก จ.กาญจนบุรี

มีเวลาอยู่กับครอบครัว

"...ไม่ต้องเข้าไปทำงานทำไกลบ้าน อยู่ใกล้บ้าน
ใกล้ครอบครัวก็ดี เย็นก็กินข้าวพร้อมกัน เข้าดินมา
ก็เห็นหน้ากันมันก็ดี..."

สุนันท์ แหวนเครือ

เกษตรกรผู้ใช้น้ำ

มีทางเลือก

"...ที่นี้มีน้ำสมบูรณ์แล้วก็ต้องเปลี่ยนแปลงจากการปลูก
อะไรเดิมๆ มาปลูกผักอย่างอื่น เป็นรายได้เสริมเพิ่มทางเลือกขึ้น
มาให้เราอีก..."

นะมัย สิงแสวก

เกษตรกรผู้ใช้น้ำ

Q การขอโครงการระบบกระจายน้ำจะต้องทำอย่างไร?

เรื่อง : อารยา ยศมงคล ภาพ : อรรณพ คงกระจำ

A เริ่มจากเกษตรกรผู้ใช้น้ำต้องรวมกลุ่มกันจำนวนไม่น้อยกว่า 7 คน ในพื้นที่ที่มีไม่น้อยกว่า 15 ไร่ เสนอความต้องการให้มีการจัดทำโครงการระบบกระจายน้ำ ซึ่งพื้นที่นั้นอาจจะเป็นพื้นที่ที่มีแหล่งน้ำอยู่แล้วตลอดทั้งปี หรือเป็นแหล่งน้ำที่กรมทรัพยากรน้ำได้ไปทำการปรับปรุงฟื้นฟูไว้

จากนั้นเมื่อได้รับคำขอกรมทรัพยากรน้ำก็จะส่งพี่ๆ เจ้าหน้าที่เข้าไปสำรวจออกแบบและประเมินงบประมาณ หากพบว่าพื้นที่ดังกล่าวมีคุณสมบัติที่เหมาะสมกรมทรัพยากรน้ำก็จะเข้ามาทำประชาคมหรือประชาพิจารณ์กับคนในพื้นที่เพื่อขอความเห็นชอบ

เมื่อได้รับความเห็นชอบแล้วกรมทรัพยากรน้ำก็จะนำโครงการเข้าสู่การจัดสรรงบประมาณและดำเนินโครงการ

เมื่อโครงการแล้วเสร็จภาคประชาชนกลุ่มผู้ใช้น้ำก็จะเข้ามามีส่วนร่วม ทำหน้าที่ดูแลรักษาต่อไป

ระบบกระจายน้ำ ส่งความสุขถึงประชาชน

1.

2.

3.

กรมทรัพยากรน้ำ และ อปท. ร่วมมือกับประชาชนเพื่อให้มีน้ำใช้อย่างยั่งยืน

ใจทะเล

เรื่อง : อรรทพ คอกระจ่าง ภาพ : www.pexels.com

มองออกไปสุดสายตาข้างเบาสบายผ่อนคลายสมอง
คลื่นทะเลกระทบแสงสุริยาระยิบระยับแพรวพราว
ราวกับภาพศิลปะชิ้นดี

บ่อยครั้งที่มีเรื่องไม่สบายใจการได้อยู่กับบรรยากาศ
ริมทะเล อาจทำให้ความคิดเรื่องต่างๆ ที่แบกเอาไว้จนปวดหัว
จางหาย คล้ายกับได้เวทมนต์ดีคล้ายเรื่องร้ายหรืออย่างที่ว่ากันว่าเอาความทุกข์มาทิ้งทะเล

ลองคิดดูดีๆ จะเห็นได้ว่าเวลาที่สายตาสัมผัสทะเล จะเกิดความรู้สึกสงบทำให้อยู่กับตัวเอง สามารถคิดทบทวน ประสบการณ์ที่ผ่านมา และการครุ่นคิดไตร่ตรองนั้นทำให้เกิดสมาธิ ซึ่งอาจทำให้เห็นถึงเรื่องต่างๆ หรือแม้กระทั่งทำให้คิดอะไรดีๆ ออก

อย่างเช่นความคิดที่ว่า ถ้าลองเทน้ำหมึกสีดำลงในแก้ว จะเห็นความคงอยู่ของสีดำ แต่ถ้าเทหมึกลงในทะเลน้ำสีดำ จะค่อยๆ จางหาย

ลองเปรียบเทียบของเราเป็นเช่นทะเลส่วนเรื่องทุกชิ้นนี้เป็นน้ำหมึก เมื่อน้ำแห่งอารมณ์สีดำเทลงสู่มหาสมุทรแห่งใจที่เปี่ยมล้นไปด้วยความเมตตา ไม่ยึดมั่นถือมั่น ปล่อยวางอย่างเข้าใจ ในเวลาไม่นานทุกซ์จะพลันหาย

ใจที่กว้างใหญ่อย่างทะเลดับทุกซ์ให้สงบได้ในไม่ช้า เหมือนน้ำหมึกที่เทลงสู่ทะเล

ทุกครั้งเวลาเกิดปัญหาทางความคิดแล้วจะให้เอาทุกซ์ไปทิ้งที่ทะเลเลยนั้น คงดูยากเกินไปหน่อย ทะเลเป็นที่จินตนาการได้ดี ทั้งนี้ปัญหายุ่งที่มุ่มมออง ถ้าลองใช้สมาธิเป็นเครื่องมือที่ทำให้มองเห็นถึงเรื่องต่างๆ และใส่ความคิดสร้างสรรค์ที่มีใจเป็นดังทะเล ที่คล้ายทุกซ์ก็อาจอยู่ได้ไม่ไกล

หลวงปู่ฝั้น อาจาโร เคยเขียนไว้ว่า “เมื่อจิตของเราสงบภายในแล้ว อุปมาเหมือนน้ำสงบ น้ำสงบแล้วก็ใส ใสแล้วมองเห็นเหตุ มองเห็นผล มองเห็นบุญกุศล มองเห็นสุข มองเห็นทุกซ์ มองเห็นดี มองเห็นชั่ว”

เมื่อจิตใจเราสงบ เมื่อนั้นเราก็มองเห็นทางเดิน มองเห็นสิ่งที่ควรทำ มองเห็นในสิ่งที่ไม่ควรทำ และนำมหาสมุทรแห่งใจก็ใส่น้ำแห่งอารมณ์สีดำได้อย่างดีเหมือนกัน

ช่องทางการติดตาม

สถานการณ์น้ำและข้อมูลข่าวสาร

ของกรมทรัพยากรน้ำ

สายด่วน
กรมทรัพยากรน้ำ
1310 กด 5

“น้ำเป็นสิ่งสำคัญ มาร่วมกันบริหารจัดการน้ำ”
กรมทรัพยากรน้ำ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
พร้อมให้คำปรึกษาเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ
โทร 1310 กด 5 หรือ 0 2271 6000 หรือ www.dwr.go.th

